Stockholms universitet

UTKAST

2015-08-26

Stockholms universitetsbibliotek

Stockholms universitet

Lisa Olsson, Avdelningen för kvalitet.

Förslag till ny fördelningsmodell för Stockholms universitetsbiblioteks kostnader

Biblioteksstyrelsen ska lämna förslag till universitetsstyrelsen om fördelning av bibliotekets kostnader mellan områdesnämnderna samt förslag till förvaltningschefen om ekonomisk anslagsram för bibliotekets verksamhet år 2016. I detta beslut fastställer biblioteksstyrelsen dels förslag till ny fördelningsmodell för bibliotekets kostnader, dels förslag till kostnadsfördelning mellan områdesnämnderna för budgetåret 2016.

Idag fördelas bibliotekets kostnader mellan områdesnämnderna enligt 2009 års princip om fördelning av kostnader mellan fakultetsnämnderna. Förslag till kostnad för områdesnämnden för humaniora, juridik och samhällsvetenskap (HS) är således en summering av de tre ingående fakulteternas beräkningsunderlag. Universitetsstyrelsen beslutade i fördelningen av anslagsmedel för år 2015 att använda samma fördelningsnycklar som föregående år i avvaktan på nya fördelningsnycklar från och med budgetåret 2016.

Biblioteksstyrelsen har i arbetet med att ta fram nya fördelningsnycklar framfört önskemål om att en ny fördelningsmodell ska ge förutsägbarhet och transparens, och samtidigt ha en tydlig koppling mellan områdenas kostnader för biblioteket och användande av bibliotekets resurser. Områdenas kostnader bör baseras på bibliotekets främsta kostnadsposter: personal, lokaler och förvärv, samt övrigt. Modellen är relativt enkelt, samtidigt som den justerar områdenas kostnader utifrån deras användande av bibliotekets resurser genom ta hänsyn till antalet studenter och forskare vid olika fakulteter.

Fördelningen mellan områdena för kommande års kostnader baseras på bibliotekets budget för de olika kostnadsposterna innevarande år och föregående års antal studenter och forskare. År

2016 sker således fördelningen mellan UGA[1] och FUF[2] utifrån 2015 års biblioteksbudget avseende personal, förvärv, lokal och övrigt. Fördelningen av 2016 års kostnader sker sedan utifrån fakulteternas antal studenter och antal forskare under år 2014.

Förslag till ny fördelningsmodell

Bibliotekets kostnader ska fördelas på universitetets två områden.

Biblioteket har tre stora kostnadsposter: personal, förvärv och lokaler.

Var och en av dessa kostnadsposter ska fördelas mellan områdena.

Studenter och forskare använder bibliotekets resurser olika. Eftersom målet är att det ska finnas en tydlig koppling mellan användande av bibliotekets resurser och områdenas kostnader beräknas hur studenter respektive forskare använder personal-, förvärvs- och lokalresurserna.

Kostnaderna för personal, förvärv respektive lokal delas upp i:

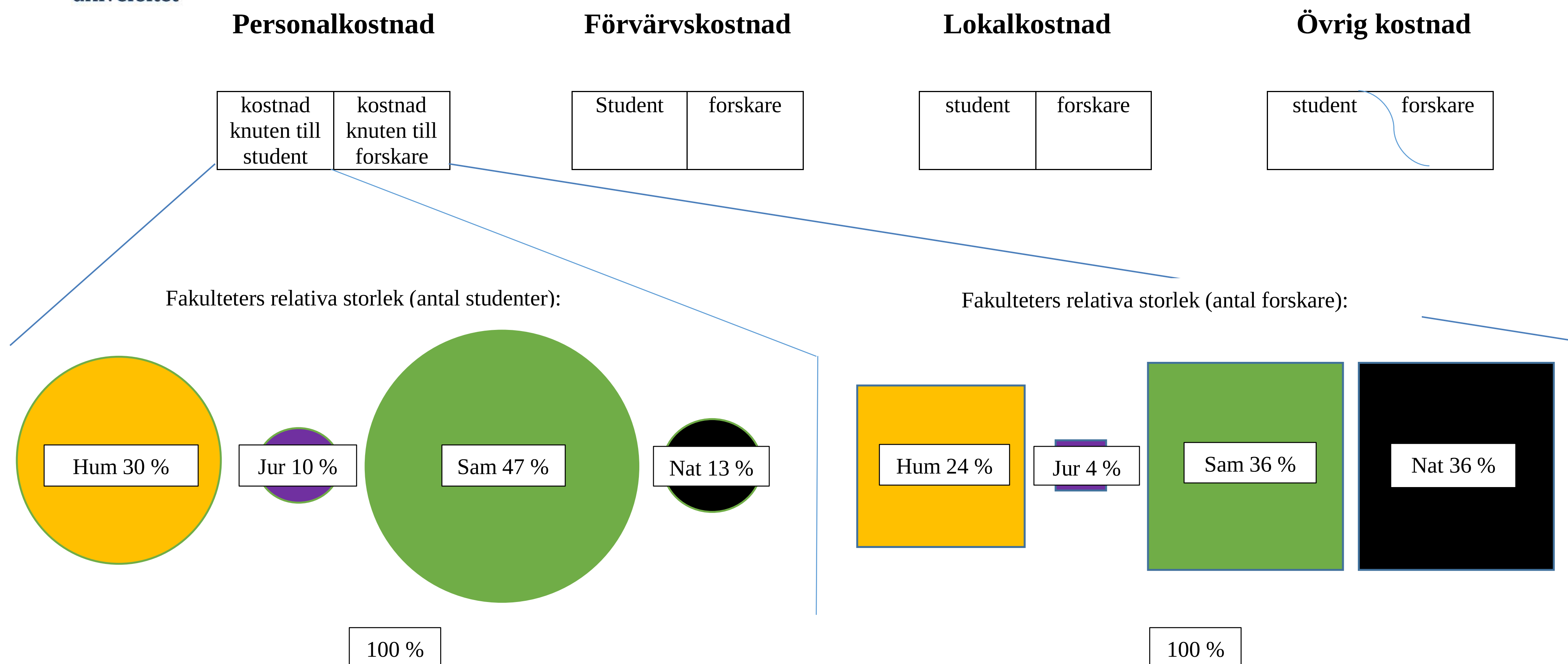
1) kostnader som kan knytas till studenter, och

2) kostnader som kan knytas till forskare. Se Figur 1.

Därefter betalar varje område efter sin relativa storlek: antal helårsstudenter grund- och avancerad nivå[3] och antal forskare (aktiva doktorander och lärare)[4].

---

[1] Utbildning på Grund och Avancerad nivå (UGA).
[2] Forskning och Utbildning på Forskarnivå (FUF).
[3] Antal helårsstudenter på grund- och avancerad nivå. För transparens används IVS-rapporten SCAS02.
[4] Antal aktiva doktorander och årsarbetskrafter lärare. För transparens används IVS-rapporterna SCRE03 och PCPE01. (Med lärare avses; Biträdande lektor, Universitetslektor, Professor, Adjunkt, Adjungerad professor, Gästprofessor, Adjungerad lärare och Gästlärare. Läraranställningar som Timlärare ingår inte i denna redovisning eftersom dessa inte har månadslön.). I dagsläget finns ingen färdig IVS-rapport över ”forskare”, men en sådan kan beställas för framtiden. Siffrorna över aktiva doktorander ur SCRE03 och lärare ur PCPE01 tjänar tillsvidare som uppskattning av SUs antal forskare.

Figur 1. Illustrering av hur fakulteters relativa storlek (avseende antal studenter och forskare) föreslås styra hur stor andel av bibliotekets personal-, förvärvs- och lokalkostnad respektive fakultet ska betala. Övrig kostnad fördelas utifrån hur personal-, förvärvs- och lokalkostnaden fördelat sig. I illustreringen syns hur bibliotekets personalkostnad fördelas mellan fakulteterna (baserat på 2012 års fakultetsstorlekar). Här används siffror från 2012 tagna ur beslutsstödsverktyget IVS (SCAS02, SCRE03 och PCPE01).

Stockholms universitet

Tabell 1. Fördelningsmodellen exemplifierad (Exempelår 2014).

	Bibliotekets kostnader (2013)	UGA%	FUF%	UGA (tkr)	FUF (tkr)
Personal	65389	30,00%	70,00%	19617	45772
Förvärv	35000	30,00%	70,00%	10500	24500
Lokal	35267	65,00%	35,00%	22924	12343
Pers+Förv+Lokal	135656	39,10%	60,90%	53040	82616
Övrig	29603	39,10%	60,90%	11575	18028
Summa	165259	39,10%	60,90%	64615	100644

	Antal studenter (2012)	UGA%	Antal forskare (2012)	FUF%	UGA (tkr)	FUF (kr)	UGA+FUF (tkr)	Total %
Hum	9 103,0	29,88%	780,9	24,30%	19308	24459	43766	26,48%
Jur	3 001,0	9,85%	138,6	4,31%	6365	4341	10706	6,48%
Sam	14 352,0	47,11%	1 149,4	35,77%	30441	36001	66441	40,20%
Nat	4 008,0	13,16%	1 144,4	35,61%	8501	35844	44345	26,83%
HS Området	26 456,0	86,84%	2 068,9	64,39%	56114	64800	120914	73,17%
Summa	30 464,0	100,00%	3 213,3	100,00%	64615	100644	165259	100,00%

Exemplet personalkostnad: Om 13 % av det totala antalet helårsstudenter är registrerade vid områdesnämnden för naturvetenskap (N), så betalar N 13 % av den del av personalkostnaden som är knuten till studentanvändning. Vidare, om N har 36 % av det totala antalet forskare (aktiva doktorander och lärare) så betalar N 36 % av den del av personalkostnaden som är knuten till forskaranvändning.

På så sätt styrs områdenas kostnader till största delen av deras storlek: deras antal studenter och forskare. Detta är grunden för modellen.

Utöver personal, förvärv och lokal har biblioteket övriga kostnader. Dessa måste också delas upp mellan områdena. Bibliotekets övriga kostnader kan inte direkt kopplas till student- eller forskaranvändning utan fördelas proportionellt mot hur de övriga tre kostnaderna fördelat sig.

Användande av bibliotekets resurser

Som underlag för i vilken utsträckning bibliotekets resurser (personal, förvärv och lokaler) används av studenter kontra forskare ligger bibliotekets beräkningar i samband med framtagandet av tidigare fördelningsnycklar.

Personalresursernas användning: studenter (30 %) och forskare (70 %)

Bibliotekets personalkostnad kan knytas till det arbete som bibliotekets olika avdelningar utför mot studenter respektive forskare. På Kundservice motsvarar antalet referensfrågor från studenter och forskare hur mycket avdelningen arbetar mot respektive grupp. På Avdelningen för Media motsvarar inköp (direktkontering och hemvist av databaser) kopplat till studenter respektive forskare avdelningens arbete mot de två grupperna. Avdelningen för Publicering har två huvudsakliga arbetsuppgifter: katalogisering, som kan kopplas till studenter, och publicering, som kan kopplas till forskare. Sammantaget ger dessa beräkningar att bibliotekets personalresurser nyttjas till 30 % av studenter och 70 % av forskare.

Förvärvets användning: studenter (30 %) och forskare (70 %)

Baserat på inköpsdata från Avdelningen för Media (direktkontering och hemvist av databaser) uppskattas studenter stå för 30 % och forskare för 70 % av Stockholms universitetsbiblioteks förvärv.

Lokalernas användning: studenter (65 %) och forskare (35 %)

Lokalkostnadens fördelning utgår från nyttjande av Frescatibibliotekets kvadratmeterytor. Studenter besöker det fysiska biblioteket i mycket större utsträckning än forskare och bibliotekets magasinerade samlingar nyttjas i störst utsträckning av forskare. Forskarna föreslås

Stockholms universitet

därför bära kostnaden för magasinen och förråden (vilka utgör 35 % av Frescatibibliotekets totala area)[5] och studenterna för bibliotekets övriga ytor (65 %).

Fördelningsmodellen exemplifierad

I Tabell 1a (ovan) demonstreras hur fördelningsmodellen skulle fallit ut 2014, baserat på kostnadsposterna i 2013 års biblioteksbudget och 2012 års student- och forskarantal.

I Tabell 2 (nedan) jämförs vad fakulteterna faktiskt betalade 2014 och vad fakulteterna skulle betalat om den föreslagna modellen hade gällt 2014.

Tabell 2. Jämförelse mellan faktiskt och föreslaget utfall, baserat på siffror för året 2014.

	Faktiskt Utfall 2014 [6]		Föreslagen Modells Utfall 2014	
Hum	41611	25,36%	43766	26,48%
Jur	15824	9,65%	10706	6,48%
Sam	58500	35,66%	66441	40,20%
Nat	49324	29,33%	44345	26,83%
Summa	165 259		165 259	

[5] Beräknat på Frescatibibliotekets rumsarea: Förråd och Specialförråd (Frescati)= 5 547,9 m^2. Total rumsarea (Frescati): 15 869,4 m^2. 5 547,9 m^2/15 869,4 m^2 = 35 %. (Källa: Donald Lavery, Fastighetsavdelningen.)

[6] Enligt fördelningsnycklarna borde Hum, Jur och Sam 2014 betalat: Hum 41 842 tkr; Sam 57 461 tkr; och Jur 16 632 tkr. HJS-området valde att fördela kostnaden mellan sig som tabellen visar.

Stockholms universitet

Vad fakulteterna tidigare betalat [7]

Tabell 3. Fakultetsintäkter 2009-2014. Översikt av vad fakulteterna betalat.

	2014 [8]	2013	2012	2011	2010	2009
Hum	41611	112 930	35 882	39 448	41 084	41 214
Jur	15824		13 118	13 547	17 745	18 172
Sam	58500		52 434	59 349	64 078	68 230
HS %	*71 %*	*70 %*	*69 %*	*72 %*	*79 %*	*83 %*
Nat	49324	48 038	42 687	42 191	33 166	26 331
SRC	-	-	2 334	2 047	679	15
Nat %	29 %	30 %	31 %	28 %	21 %	17 %
Summa	165 259	160 968	146 455	156 582	156 752	153 962

Avslutande kommentar

Modellen baseras på områdenas storlek: antalet helårsstudenter och forskare. Antalet och proportionen studenter och forskare på de olika områdena har varit stabilt från år till år[9].

Beslut

Biblioteksstyrelsen beslutar att föreslå universitetsstyrelsen

att från och med budgetåret 2016 fastställa förslag till fördelningsmodell som anges i detta beslut.

---

[7] https://subnet3.intranet.sub.su.se/avdelningar/kvalitet/Arbetsdokument/Fakulteters%20kostnader%202009-.xlsx

[8] Enligt fördelningsnycklarna borde Hum, Jur och Sam 2014 betalat: Hum 41 842 tkr; Sam 57 461 tkr; och Jur 16 632 tkr. HJS-området valde att fördela kostnaden mellan sig som tabellen visar.

[9] https://subnet3.intranet.sub.su.se/avdelningar/kvalitet/Arbetsdokument/Antal%20H%C3%85S%20och%20forskare%202010-.xlsx